

Mesehallgatókból lesznek a jövő olvasói

Anya ölében vagy babakocsiban tolvá, nagyszülők kezét fogva, nagyobb testvér kíséretében már a legkisebbek is gyakran felkeresik a Gheorghe Șincai Bihar Megyei Könyvtárat. Jönnek játszva tanulni, s akaratlanul is elsajátítják az eligazodást a polcok kínálta ismeretek között. A gyermekrészleg könyvtárosai – **Adelina Boga, Claudia Pop, Simona Popa és Mariana Soica** – **Mariana Barna** szolgálatvezető irányításával segítik ebben őket.

Külön gyermek- és ifjúsági részleg 1952-ben alakult meg a könyvtárban. Jelenleg 30 ezer tételes a részleg állománya, ebbe a könyvek, albumok, szótárak, lexikonok mellett a digitális adathordozók (CD-k, DVD-k, hang- és videókazetták) és játékok is beletartoznak. A legkisebbektől a középiskolásokig minden korcsoportnak a legváltozatosabb témákban kínálnak kiadványokat: a természettudományoktól a reál és humán tárgyakon át a művészetekig és a sportig. Az oktatás, a vallás, a filozófia, a csillagászat, a kémia, a fizika, a botanika, a szociológia, a biológia, a mezőgazdaság, a kereskedelem és szállítás, a mate-

Mesés délután a játéktárban

matika, a történelem, a földrajz, az orvostudomány és az idegen nyelvek iránt érdeklődők is találhatnak kedvükre való olvasmányt. Román és magyar nyelvű kötetek mellett angol, német, olasz, francia, spanyol, orosz és szlovák, illetve kétnyelvű irodalmi művek is megtalálhatók a polcokon a kifejezetten nyelvtanulást segítő könyvek, szótárak mellett. A játéktárba látogató legkisebbek pedig az olvasás és a játék közötti szoros kapcsolatot élhetik meg különféle társasjátékok, fejtörők, népi játékok, az itt található játékszerek kipróbálásával.

Legutóbb épp a gyermeknap alkalmából népesült be a játéktér: Petre Ispirescu román népmesegyűjtővel és munkáival ismerkedhetett meg a zömmel előkészítő osztályos „közönség”, majd együtt felolvastak egy mesét. Simona Popa és Mariana Soica könyvtárosok meglepetéssel is készültek, a jó hangulatú esemény végén léggömbökkel ajándékozták meg a kis olvasókat. Magunk is tapasztaltuk, milyen érdeklődéssel figyelték az elhangzottakat a kicsik, de ez érthető is – mondják a könyvtárosok –, hiszen nagyon örültek, hogy végre újra találkozhattak a könyvtárban.

Mariana Soica 1999-től könyvtáros, a megyei könyvtár felnőtt részlegén kezdte a munkát, dolgozott a Dacia úti részlegén is, 2003-

Mesekönyvek a legkisebbeknek

Ismeretterjesztő kiadványok a nagyobbaknak

tól pedig a gyermekrészlegen. Simona Popa akkor került az intézménybe, amikor az 2006-ban éppen kiköltözött a visszaszolgáltatott görögkatolikus püspöki palotából. Akkor az egész könyvtár a Nagyvásár tér (ma December 1. park) 12. szám alatt húzta meg magát a mostani, új székhely átadásáig. Azóta, vagyis 2008-tól a gyermekrészlegen dolgozik. Mariana Barna a katedrát elhagyva végezte el a könyvtár szakot, majd ledoktorált, s 2003-tól vezeti a gyermekszekciót – s mellette két másik részleget is.

Beszélgetésünk idején Adelina Boga és Claudia Pop épp „házhoz vitte a mesét”: az Onisifor Ghibu Főgimnázium II. osztályosainak mutatták be Ispirescut, és velük olvastak közösen mesét. Házi feladatot is adtak: a meséhez kapcsolódó rajzokat kiszínezik a gyerekek, s a képekből kiállítást rendeznek a könyvtárban. Óvodákba és más iskolákba is ellátogattak. Adelina Boga 1994-től könyvtáros, a folyóirat részlegen töltött két év után került a gyermekszekcióra. Claudia Pop 2010-től a felnőtt olvasókkal foglalkozott, majd

Simona Popa és Mariana Soica

tavaly került az első emeleti folyosó másik végén található gyermekrészlegre.

A mesenépszerűsítés egyike a részleg számos – más intézménnyel közös – projektjének. A *Barátság... egy kötél* elnevezésű országos projektet (idén a címe kiegészült a virtuális szóval) 2011-ben indította útjára a George Barițiu Brassó Megyei Könyvtár, csatlakozva a gyermekkönyvek világnapjának megünnepléséhez. Az évente két hónapig tartó akciók során egy-egy híres meseírót mutatnak be, a gyerekek által a mesék alapján készített és beküldött rajzokat pedig – kifeszített kötelekre felfűzve – kiállítják a tékákbán. Andersennel kezdték a bemutatást, s az idei, 9. rendezvényen került sorra Petre Ispirescu.

Hosszú, egy évtizeden át tartó tevékenység-sorozatuk volt 2009-től a vetélkedővel egybekötött kézműves-foglalkozások megszervezése a jászvásári Kids Heaven Egyesülettel közösen. Ebben húsvétra, karácsonyra készültek közösen a gyerekek, illetve májusban különféle kézműves technikákkal ismerkedtek. Az egészséges életmódra nevelést is szem előtt tartják a szervezők. Így havonta tartanak „fogorvosi órát” a kicsiknek, ahol meghívott fogorvosok magyarázzák el játékosan a helyes fogápolási módot. Környezetvédelmi ismeretekkel gazdagodhattak nemrégiben a vízügyi szakemberek részvételével megtartott foglalkozáson. A *víz ereje – Tiszta víz, egészséges élet* elnevezésű szabadterei rendezvény alkalmával a gyerekek megtudhatták, miért kell vigyázni a vizek tisztaságára, s a vízmintavételt, a minta elemzését is figyelemmel kísérhették.

A részleg tevékenységeinek gazdag választékából feltétlenül meg kell még említenünk a román, magyar, angol, francia és német nyelvű havi olvasóköroket, az együtt olvasás nap-

(folytatás a következő oldalon)

Mesehallgatókból lesznek a jövő olvasói

(folytatás az előző oldalról)

▶ ját, az általános műveltségüket próbára tevő és bővítő, *A megismerés tombolája* című vetélkedőt, a vakációs táborokat. Utóbbit idén is meg szeretnék szervezni, ám ez a járványhelyzet függvénye.

A kényszerű távolságtartás és az egészségmegővés érdekében bevezetett korlátozások természetesen a könyvtári gyermek- és ifjúsági részleg mindennapjait is átalakították. A tavaly márciusi zárlat miatt ők is az online térbe kényszerültek, de amint lehetőség volt rá, szabadtéren tartották meg az összejöveteleket, hogy aztán a lazítások nyomán már újra a könyvtár falai között fogadhasák kis olvasóikat.

A megyei könyvtár tavaly év végi átszervezése a gyermekosztályt nem érintette, de az intézmény órarendjének változása természetesen rájuk is vonatkozik. A korábbi két váltásról (7.30–15.30 és 11.30–19.30 közötti munkaidő) át kellett térniük egy váltásra, vagyis 8–19 óra helyett 10-től 18 óráig tart nyitva a részleg. Mint mondták, több olvasó, szülő jelezte, hogy örülne, ha visszaállítanák a régi órarendet, mert aki délelőtt dolgozik, délután kevés ideje marad, hogy a könyvtárba is eljusson még zárás előtt.

Egyébként évente megközelítőleg tízezen keresik fel a részleget, és 45 ezer kötetet kölcsönöznek. A legfiatalabb „olvasó” két éves. A szülők, nagyszülők, nagyobb testvérek hozzák el a kisebbeket, hogy megismerkedjenek a könyvtárral, az elemisek már maguk is beiratkozhatnak. Hosszú ideig – 2008-tól 2016-ig – évente megrendezték az Olvasómaraton elne-

Claudia Pop és Adelina Boga házhoz viszi a mesét

vezésű vetélkedőt, ennek résztvevői az olvasás királya és királynője címért versengtek. A legtöbbet olvasók nyerték el a megtisztelő címet és a vele járó jutalmakat, a díjkiosztó ünnepség mindig remek szórakozásnak bizonyult.

S hogy mit olvasnak legszívesebben a gyerekek? A népszerűségi listát a Harry Potter-sorozat vezeti, kevéssel megelőzve *A gyűrűk ura*-sorozatot. Sokan keresik még Jeff Kinney *Egy ropi naplója*, illetve R. R. Russell *Egy Zizi naplója* című könyvét és R. J. Palacio megfilmesített könyvét, *Az igazi csodát*, de népszerűek a klasszikusok is: Dumas *A három testőr*, Jules Verne művei, továbbá J. D. Salinger *Zabhegyezője*, Goldingtól *A legyek ura*. A bestsellerek között található még Leiner Laura meg Lois Lowry ifjúsági történetei és a képregények, főleg Garfielddel a főszerepben. A beszerzendők listájának élén is egy képregény áll, a *Poptropica*.

Hát a könyvtárosok mit adnának szívesen az olvasással ismerkedő kisebbek vagy a nagyobbak kezébe? Ez a lajstrom is hosszú. Bogyó és Babóca történeteit Bartos Erikától, Fodor Sándor Csipike-meséit, Gellu Naum versesköteteit Apolodor pingvinnel, Nyikolaj Noszovtól Nemtudomka kalandjait, a Disney-sorozatot és Saint-Exupéry *A kis herceget*.

Arra is kíváncsiak voltunk, a könyvtárosok szerint kinek van fontos szerepe abban, hogy a gyerekek közel kerüljenek az irodalomhoz, a művészetekhez, a kultúrához. Beszélgetőtársaim szerint az első lépéseket a szülőknek, a családnak, majd az óvodapedagógusoknak, a tanítóknak kell megtenniük, hogy elvezessék a könyvtárba a gyerekeket. A könyvtárosnak pedig a szakmai feladatain túl sok egyéb téren is képeznie kell magát, hiszen ma már nem csupán az olvasókkal való foglalkozás tartozik a feladatai közé. Projektek is kell írnia, közvetítenie kell partnerintézmények között, szakemberekkel kell egyeztetnie, ha egy-egy rendezvény sikeres lebonyolításához erre szükség van. Összegzőképpen Mariana Soica Umberto Ecót idézte *A rózsza neve* című regényéből: „A könyvnek az a jó, ha olvassák. A könyv olyan jelekből áll, amelyek további jelekről szólnak, azok a jelek pedig a dolgokról beszélnek. Ha szem nem olvassa, a könyv jeleiből nem lesznek fogalmak, vagyis a könyv néma.”

Máté Zsófia

